

INDOKOLÁS
Szank Községi Önkormányzat
Képviselő-testületének
a Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló
..../2019. (.....) önkormányzati rendeletéhez

Általános indokolás

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 43.§ (3) bekezdése alapján a képviselő-testület az alakuló vagy az azt követő ülésen e törvény szabályai szerint megalkotja vagy felülvizsgálja szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendeletét.” A képviselő-testület 2019. november 28-án megtartott alakuló ülésén a jegyzőt felhatalmazta a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendelet felülvizsgálatával.

Az Mötv. 53. § (1) bekezdése értelmében „a képviselő-testület a működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletében határozza meg.” E bekezdés arról rendelkezik, hogy a képviselő-testület a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletben milyen kötelező elemeket kell rögzíteni.

A szervezeti és működési szabályzat felülvizsgálata során egy új rendelet megalkotása vált szükségessé, mert a rendelet bevezető részét, több szakaszát módosítani, kiegészíteni kellett, valamint a rendelet mellékletei - 2 melléklet kivételével - már nem aktuálisak.

1. §

Az Mötv. 53. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletben kell rendelkezni az önkormányzat hivatalos megnevezéséről, székhelyéről.

2. §

Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés i) pontja értelmében a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között önkormányzati jelképeket alkothat, alapíthat. E felhatalmazás alapján a tervezet 2.§-a deklarálja önkormányzati jelképként a zászlót, a címet és a pecsétet.

3. §

Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés i) pontja felhatalmazást ad a helyi önkormányzatoknak arra is, hogy elismerő címeket alapítsanak. Tekintettel arra, hogy erre vonatkozóan Szank Községi Önkormányzat önálló rendeletet alkotott, ezért e paragrafus csupán utal a rendeletre.

4. §

Önkormányzatunk az Mötv. 53. § (1) bekezdés e) pontja alapján a nyilvánosság biztosítása érdekében, a helyi sajtóban a képviselő-testület döntéseit nyilvánosságra hozza. Az önkormányzat hivatalos lapjának megnevezése, és megjelenése került leszabályozásra.

5. §

Önkormányzatunk széles körű testvérvárosi kapcsolatot alakított ki, és tart fenn. E tény deklarációja a testvérvárosok felsorolása.

6. §

A 2011. évi CLXXXIX. törvény 10.§ (1) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és önként vállalt feladat- és hatásköröket. A (2) bekezdés pedig kimondja, a helyi önkormányzat a képviselő-testület vagy helyi népszavazás döntésével önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe.

Az önkormányzat vállalkozási tevékenységet nem folytat.

Az Mötv. 41.§ (2) bekezdése felhatalmazást ad arra, hogy a képviselő-testület - a kizárólag hatáskörébe utaltakon kívül – hatásköreit a polgármesterre, bizottságaira, jegyzőre, társulására ruházza át. E joggal élve a képviselő-testület átruházott hatásköreit az SZMSZ 2. melléklete tartalmazza.

7. §

A Választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 306. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva a jegyző a 2019. évi helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán a Szank községben megválasztható képviselők számát 6 főben határozta meg. A polgármester a képviselő-testület tagja, ezért a képviselő-testület létszáma 7 fő. A (2) bekezdés a határozatképességet határozza meg.

8. §

A képviselő-testület üléseire vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza.

9. §

Az Mötv. 63. §-a alapján a polgármester megválasztását követően esküt tesz a képviselő-testület előtt és erről okmányt ír alá.

Az Mötv. 28. § (2) bekezdése értelmében „az önkormányzati képviselő a képviselő-testület alakuló ülésén, időközi választás esetén a megválasztását követő ülésen a képviselő-testület előtt az 1. melléklet szerinti szöveggel esküt tesz és erről okmányt ír alá.”

10. §

A képviselő-testület rendkívüli ülésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat rögzíti e paragrafus.

11-12. §

Az Mötv. 53.§ (1) bekezdésének c) pontja értelmében az SZMSZ-ben kell rendelkezni a Képviselő-testület üléseinek összehívásáról szóló szabályokat. A képviselő-testület ülésének összehívására, meghívójára vonatkozó részletes eljárási szabályokat rögzítik e paragrafusok.

13-14. §

Az előterjesztéseket mind szóban, mind írásban meg lehet tenni, azért az általános szabály szerint elsősorban az írásba foglalt, e paragrafusokban részletesen szabályozott alaki, tartalmi kellékeknek megfelelő előterjesztéseket kell beterjeszteni az ülésre. E szakasz rendelkezik arról mi minősül előterjesztésnek, kik nyújthatják be.

15-22. §

A képviselő-testület ülésének vezetése során ellátandó feladatokat sorolja fel e paragrafus. Az Mötv. 53.§ (1) bekezdés d) pontja felhatalmazást ad arra, hogy az SZMSZ-ben kerüljenek meghatározásra az önkormányzati képviselőkre vonatkozó magatartási szabályokról, az ülés rendjének fenntartásáról és az annak érdekében hozható intézkedésekről szóló rendelkezések. A polgármester ülésvezetői jogkörébe tartozik a képviselő-testület ülésén a rendfenntartás és a testületi ülés méltóságának a megóvása. A nyilvánosság biztosított, zárt ülést az Mötv. 46. §-ában meghatározottak szerint kell tartani. A napirendi pontok tárgyalása során az ülésen jelenlévő állampolgároknak a határozat meghozatala előtt két perces szólási lehetőséget biztosít.

23-25. §

A 2011. évi CLXXXIX. törvény 50.§-a taxatív felsorolja azokat az ügyeket, amelyek eldöntéséhez minősített többség szükséges. E mellett felhatalmazást ad a testületnek arra, hogy a szervezeti és működési szabályzatban határozzon meg olyan ügyeket, amelyek eldöntéséhez ilyen, az egyszerű szótöbbségnél nagyobb konszenzust igénylő szavazati arány szükséges. A képviselő-testület fő szabályként a döntéseit nyílt szavazással hozza. Az Mötv. 48. § (3) bekezdése felhatalmazást ad a képviselő-testületnek arra, hogy a név szerinti szavazás módját meghatározza. Az Mötv. 48.§ (4) bekezdése lehetővé teszi titkos szavazás tartását mindazon esetekben, amelyekben a képviselő-testület zárt ülést tart, illetve zárt ülést rendelhet el. A titkos szavazás megtartásának eljárási szabályait a törvény a szervezeti és működési szabályzatban rendeli el meghatározni. E szakaszok szabályozzák a név szerinti, a titkos szavazás eljárásrendjét és azokat a döntéseket, amelyekhez minősített többség szükséges. Az évek során a képviselő-testület erre vonatkozó eljárási szabályokat kialakította, amelyet változtatás nélkül átvett a rendeletbe.

26-31. §

A képviselő-testület határozatot hoz és rendeletet alkot. Az Mötv. 1.§ 3. pontja értelmében a képviselő-testület két féle határozatot hoz: normatív és egyedi határozatot. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 23.§ (2) bekezdése adja meg a normatív határozat fogalmát: normatív határozatban szabályozhatja a helyi önkormányzat képviselő-testülete a saját és az általa irányított szervek tevékenységét és cselekvési programját, valamint az általa irányított szervek szervezetét és működését. Az Mötv. 51.§ (6) bekezdése értelmében a normatív határozatokat a képviselő-testület hivatalos lapjában, vagy a helyben szokásos – a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott – módon ki kell hirdetni. A saját honlappal rendelkező önkormányzat a honlapján is közzéteszi. A kihirdetésről a jegyző gondoskodik. A rendeletek jelölésére az 5/2019.(III.13.) IM rendelet szabályai az irányadók.

32. §

A képviselő-testület jegyzőkönyvének elkészítésére, hitelesítésére vonatkozó szabályokat tartalmazza e paragrafus.

33-35. §

Az önkormányzati képviselő jogait és kötelezettségeit tartalmazzák e paragrafusok. Leszabályozásra került már a korábbi években, hogy mi az eljárás abban az esetben ha a képviselő a kötelezettségeit megszegi.

36-40. §

Az Mötv. 57.§ (1) bekezdése kimondja, „a képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában határozza meg bizottságait, a bizottságok tagjainak számát, a bizottságok feladat- és hatáskörét, működésük alapvető szabályait. Az alakuló vagy az azt követő ülésen a polgármester előterjesztésére köteles megválasztani a törvény által kötelezően létrehozandó és a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott bizottságait.”

A képviselő-testület a kétezernél több lakosú településen pénzügyi bizottságot hoz létre. A vagyonyilatkozatok vizsgálatát a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott bizottság végzi, amely gondoskodik azok nyilvántartásáról, kezeléséről és őrzéséről.

A korábbi években egy pénzügyi bizottság működött 5 fővel. A pénzügyi bizottság feladatait az Mötv. 120. § (1) bekezdése határozza meg. E rendelet 39. §-a felsorolja a pénzügyi bizottság részletes feladatait. A vagyonyilatkozatok vizsgálatával a pénzügyi bizottságot bízta meg. A pénzügyi bizottság átruházott hatásköre a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati ösztöndíjpályázat támogatási kérelmek elbírálása. A rendelet 3 fős pénzügyi bizottság létrehozásáról rendelkezik.

A 40. § új bizottság létrehozásáról rendelkezik. A gazdaságfejlesztési bizottság létszámát 3 főben határozza meg. E szakaszban kerültek felsorolásra a gazdaságfejlesztési bizottság ellátandó feladatai.

41-46. §

A polgármesteri, alpolgármesteri, a jegyzői feladatellátásról rendelkeznek e paragrafusok. Az Mötv. 64. §-a értelmében a polgármester tisztségét főállásban vagy társadalmi megbízatásban látja el. Szankon a polgármester megbízatását főállásban látja el, ezt rögzíti a rendelet.

Az Mötv. 41. § (4) bekezdése kimondja, a képviselő-testület – a kizárólagos Képviselő-testületi hatáskörök kivételével – hatásköreit átruházhatja – többek között a polgármesterre. A rendelet 2. melléklete tartalmazza mindazokat a polgármesterre átruházott hatásköröket, amelyeket a képviselő-testület már a korábbi SZMSZ-ben is átruházott.

Az Mötv. 74. §-a értelmében „a képviselő-testület a polgármester javaslatára, titkos szavazással, minősített többséggel a polgármester helyettesítésére, munkájának segítésére egy alpolgármestert, főpolgármester-helyettest, a megye közgyűlése alelnököt (a továbbiakban együtt: alpolgármester) választ, több alpolgármestert választhat. A képviselő-testület legalább egy alpolgármestert saját tagjai közül választ meg. Az alpolgármester jogai és kötelezettségei a megválasztásával keletkeznek, a megbízatás megszűnésével szűnnek meg. Az alpolgármester a polgármester irányításával látja el feladatait. 75. § (1) bekezdése kimondja, hogy az alpolgármesteri tisztség főállásban is ellátható. A korábbi szabályozás alapján a rendelet egy társadalmi megbízatású alpolgármestert tartalmaz.

A jegyző feladatait az Mötv-ben meghatározottakon túl az SZMSZ 46. §-a tartalmazza. A jegyző helyettesítésére vonatkozó rendelkezést eddig nem tartalmazott az SZMSZ. Az Mötv.

82. § (3) bekezdése jogalkotási kötelezettséget ír elő a képviselő-testület számára a jegyzői feladatok folyamatos ellátásának biztosítása érdekében. Az Mötv. 82. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a jegyzői és az aljegyzői tisztség egyidejű betöltetlensége, illetve tartós akadályoztatásuk esetére - legfeljebb hat hónap időtartamra - a szervezeti és működési szabályzat rendelkezik a jegyzői feladatok ellátásának módjáról. E kötelezettségnek tesz eleget a rendelet 46. § (4) bekezdése.

47. §

Az Mötv. 84. § (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzat működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző eladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására polgármesteri hivatalt hoz létre.

A 67.§ c) pontja pedig kimondja, a polgármester a jegyző javaslatára előterjesztést nyújt be a képviselő-testületnek a hivatal belső szervezeti tagozódásának, létszámának, munkarendjének, valamint ügyfélfogadási rendjének meghatározására.

A tervezetben e felhatalmazás alapján a polgármester - a jegyző javaslatára – mind a munkarend, mind az ügyfélfogadási rend tekintetében az eddigiek változatlanul hagyását indítványozza.

48-52. §

A lakossággal való kapcsolattartás formáit, lakossági fórumokat és a közmeghallgatás tartásának szabályait rögzítik e paragrafusok.

Az Mötv. 54. §-a szerint a képviselő-testület évente legalább egyszer előre meghirdetett közmeghallgatást tart, amelyen a helyi lakosság és a helyben érdekelt szervezetek képviselői a helyi közügyeket érintő kérdéseket és javaslatokat tehetnek. Az elhangzott javaslatra, kérdésre a közmeghallgatáson vagy legkésőbb 15 napon belül választ kell adni.

A 2011. évi CLXXXIX. törvény 53. § (3) bekezdése kimondja, hogy „a képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában határozza meg, mely önszerveződő közösségek képviselőit illeti meg tevékenységi körükben tanácskozási jog a képviselő-testület és bizottsága ülésein, továbbá azoknak a fórumoknak a rendjét (község-, várospolitikai fórum, városrész tanácskozás, falugyűlés stb.), amelyek a lakosság, az egyesületek közvetlen tájékoztatását, a fontosabb döntések előkészítésébe való bevonását szolgálják. Ezek állásfoglalásáról és az ott felmerült kisebbségi véleményekről tájékoztatni kell a képviselő-testületet.

A rendelet a közmeghallgatás meghirdetésének szabályait rögzíti, valamint a falugyűlés tartásáról rendelkezik.

53. §

Az Mötv. lehetőséget biztosít arra, hogy az önkormányzat társulásban vehet részt. E paragrafus felsorolja azokat a társulásokat, amelyeknek az önkormányzat tagja.

54. §

Az önkormányzati gazdálkodással kapcsolatos rendeletalkotási feladatokat sorolja fel e paragrafus.

55. §

A rendelet hatályba lépésének idejét és a 14/2014.(XII.2.) többször módosított önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezését tartalmazza e paragrafus.